

Unghvár, szeptem. 3.
1864.

FELVIDÉK.

Második évi folyam
36. szám.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

S

az ungh- és zemplénmegyei gazdasági egyletek, az ungh-szeredayei borászati társulat,
és az unghmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési ára: Egy évre 6 for.
Fél „ 3 „
Hirdetések jutányosan közöltetnek.

Felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos
Bánóczy Ferencz.

Szerkesztő és kiadó hivatal, hová a kéziratok és
előfizetési pénzek küldendők, kis-híd utca
Özvegyi ház első emelet.

Előfizetési felhívás!

„**FELVIDÉK**“
szeptember — deczemberi folyamára.
Előfizetési díj 4 óra 2 forint.

A juliusi fojlamból teljes számú példányokkal folyvást szolgálhatunk.

A kiadó hivatal.

Földtani vázlatok.

A természet ismerete a legbiztosabb utat a szellemi tökélyhez, a természeti tűnemények és törvények ismerete nélkül nem képes az ember a teremtető nagyságát és bölcsességét megérteni, mert minden a mit a leggazdagabb képzelet kigondolni képes, a valóhoz hasonlítva csak üres csillámló tarka hab buborék. — Hosszu az ut tisztelt olvasó mely a bölcsőtől a sirig vezet sokan, nagyon sokan megfutják ezt a nélkül, hogy sokkal gazdagabb fogalmakat vinnének magokkal a természet szépsége és nagyszerűségéről a hideg földre, mint mennyivel a kis emő bir, kinek nyugodt álmai fölött az anyai gondok virasztanak és öröködnék. — Nem fogom én a lapok tisztelt olvasóit a különben is igen abstract földtan a. b. c-jével untatni, szándékom csak egy pár drága és hasznos kövek ismertetése, melyeket részint gyűrüinkben, fülbevalóinkban, gombtöinkben hordunk, részint az élet anyagi és elkerülhetlen tényezőit képezik. (Építő és iparági kövek.)

Ilőnek tartottam a földtani vázlatokat nemzeti kövünkön t. i. a Sáros megyei nemes Opálon kezdeni (lásd a „Felvidék“ 25. és 26. számát) most folytatolag következik

A gyémánt

Midőn a mult tizedben Rogers testvérek kísérletek által megmutatták, hogy a gyémánt élegitődés nedves uton is véghez lehet vinni, t. i. chromsavas kali és kénsavnak egyesült reá hatása által, nem kissé volt a tudósok világa meglepve, noha magában véve ez nem egyéb mint módosítása a mult századi természet vizsgálók kísérletének, kik még csak száraz uton bírták azt szénsavvá változtatni; ezen kísérletek minden szakértőt meggyőztek arról, hogy a drága-kövek a legbecsesbje épp azon anyagból áll (carbonicum,) melyet a természet más alakban mint igen közönséges ásványt osztott szét a föld kéreg rétegei közt roppant mennyiségben: sikerült azonban legujabb időkben a francia experiméntátoroknak a gyémánt titka ilhoz egy hatalmas lépéssel még közelebb jutni. — Jacquelin a többi közt két sor kísérletet tett: Bunsen-féle oszloppal és összenyomott oxygen-hidrogen lánggal. — Az első sorából kísérleteinek kitűnt, hogy a gyémánt, miután a láng egészen körülvette, vakító fehér izzásig hevül, meglágyul, darabokra foszlik, melyek azonban egymástól el nem válnak egészen. A mint kivette a kísérlet torturájából, úgy találta hogy az valóságos szénmá változott; az átlátszó és ragyogó test helyett egy fekete s nem átlátszó kapott. — Eddig csak azt tudtuk hogy a véglet-

ben egyeztek meg a szén és gyémánt, elégs által mindketten szénsavvá változván, most egy közbülső fokozatot is sikerült lelcni, melyből minden laicus meggyőződhetik, hogy magos hőség befolyása által képes vagyok mind a szent, mind a gyémántot annélkül, hogy valamit adnék hozzá vagy vennék tőle coksszá (fekete égetett szénmá) átalakítani.

Alig volt ásvány melyet a régiebb mineralogok bajosabban helyeztek volna a sorozatban, mint a gyémánt. Külsője a kova-félékre emlékeztet, de keménysége, aránysúlya sat. egészen különböző. A mineralogia más tanok segítségével nélkül sohasem jöhetett volna fölére tisztába. Physica volt az első, mely a gyémánt természetéről helyes sejtélemmel bírt, midőn Newton abból hogy a sugárt igen erősen törí, gyanítá hogy a gyémánt ha nem is egészen, de legalább részben égő test. Positiv adatokkal természetét felől azonban a chemiának maradt fen a dícsőség föllépni. A physicának ez eredménye azonban szinte nem kisebb diadal, minthogy határozott és szemmel látható módon mutatja meg azon kapesot, melylyel a nemes carbont a nemteleenebb, ha tán hasznosabb rokonával maga a teremtető keze összeköté, és melyet a pompája által elvakított ember oly sokáig még gyanítani sem mert! — Gyémántot mesterségesen előállítani nem kevesen tűzték már ki magoknak feladatuk, de mint tapasztaltuk, minden süker nélkül. A kérdés korán sem az hogy miből van hanem hogy mikép van a szénny ily kristályos állapotba hozva? — Ebben a gyémánt ami hazánk földjének ékkövével az opállal megegyez; alkreszei ennek is vajmi közönségesek, t. i. kova föld és kevés viz, de itt is az összeállítás módja az, mi miatt a két ásvány oly makacsan daczol a kísérleők fáradozásaival.

A vélemények a gyémánt eredete felől igen megoszolvák; míg némelyek egészen organos eredetűnek tartják, vannak kik ezt nem látják valószínűnek. — Egy fő akadály, a gyémánt kellő ismeretének kulcsát rejtő azon körülmény hogy soha sem találtuk eddig eredeti fekhelyén, hanem mindig vagy kavics vagy homok, vagy conglomerat között, szóval egy másodkori állapotban. Eredeti fekhelye megmutatná hogy minő körülmények közt képződött; valjon tűznyomás —, vagy más egyéb tényező uralma alatt jött-e létre? — Fő lelhelyei, mint tudva van Kelet-India, Borneo és Brazília. Brazília Európát legnagyobb mennyiségben látja el, évenként vagy 13 fontra menvén nyers állapotban. 1728 előtt még nem ismerték ott a gyémántot; feltűnt ugyan — az arany-mosásnál, de mint valami haszonvehetetlen kavicsot félre dobták, kivéve a nagyobbakat, melyeket a kártya-játéknál marquee-nek használtak; míg a fönnnebbi évben egy olyan ember akadt oda, ki a nyers gyémántokhoz értett, s ki természetesen nem mulasztotta el a mennyit csak lehetett összevenni, s Portugálba áthozva eladni. — E hirre megdöbentek azok, kik eddig indiai gyémánttal kereskedtek, s kihíresztették; hogy a brazíliai gyémántok nem egyebek, mint szemetej az indiaiaknak melyet Indiából kivisznek Braziliába, hogy ott eladhassák.

(Folyt köv.)

TURZÓ.

A szegény-ügy honunkban.

(Edinburgba, K. . A . . nak.)

III.

(Vége.)

Itt mindenki szabad ura önmagának; tet-teiben, szándokában, ha az az erkölcsiség s jogsosság elveivel összefér legkevésbé sem gátolják s minden egyének saját tevékenysége szerint méretvén ki illetősége, nem hogy elnyomatnék az igyekezet, de sőt emeltetik azon remény által, miszerint munkálkodása után kényelmet, jobblétet eszközölhet magának.

De más oldalról az előnyt tekintve, melyben e rendszer behozatala által az állam részesülne, először elvitáztatlan, hogy az állam közvetlen befolyása alatt állván ez osztály, szoroson fölügyelhetne annak erkölcsiségére; meggátolhatná, sőt végkép bezárhatná az utat, melyen az erkölcstelenek rontólag hatottak a népre; másodsor számtalan naplopótól mentené meg a nemzetet; harmadsor keresők-ké tenné azon egyéneket, kik eddig kizárólagosan fogyasztók valának; negyedsor a kézműipar emelésére, tökélyesítésére sok szakfériakat növelhetne, kikben most a természetadómanyoza tehetség felhasználatlanul hanyagolatik el; ötödsor ez által a népnövelés nem csak könnyítették, de fölmérhetlenül emeltetnék is, s végre hatodsor fölmentené a dolgos osztályt a jelentékeny kiadástól, mely nem csak nem hasznos, és jövedelmező, de azon felül nem ritkán a bűn és erkölcstelenséget elősegítő.

Ha mindezen, több oldalról megfontolt érveket tekintetbe veszi ön, azt hiszem, meg fog győződni, miszerint gyökeres ujítást váró szegény-ügyünket egyedül ilyforma alakítással rendezhetjük előnyösen. —

Nem akarom állítani, hogy fölvevett tárgyam minden honi ügyek fölött legfontosabb; elősmerem, miszerint vannak ügyek, melyek haladéknélküli elintéztést rendezést várnak; de vitatom, miszerint szegényi ügyünk rendezése egyike azon fontos tárgyakkal, melyek nagyon is megérdemlik a nemzet figyelmét, melyek szorosabb megvitatás után mielőbb elintézendők.

A legközelebbi jövőben pálya —, jelentékeny pálya fog nyilni a nemzet számára, mely daczára jelen szerény helyzetének Európaszerte ösmert fényes multat mutathat föl. Tegyük tehát mindent mi erőnkötől telik; készítsük elő magunkat, rendezzük közügyeinket, hogy a bizonyára nem sokáig késő epochalis korszakban méltóknak látszassunk fényes történelmünkre.

Azonban, hogy tehessünk, a tettakaraton kívül a kivitelre nézve még fölsőbb tet-zvény is szükséges! mondja ön? Igaz! A működés megkezdését mindenesetre az ország legelső kormányzati közegeitől kell várnunk; ők vannak e célra hivatva s felelősök érte, ha bármely nemzet jólétre célzó intézmények létesítésére mind azt meg nem veszik, mit tenniök lehet — mit tenniök kötelesség!

Most pedig engedjen meg hosszadalmasságomért; legyen elnéző a hiányokat illetőleg, melyeket fölvevett tárgyam kifejtésénél elhárítani nem volt kellő erőm; tekintse csupán a jó szándékot, mely daczára gyöngöseségem tökéletes ösmoretének szólásra ösztönze.

Margitny Dezsó

Felső-Zemplénből.

Vehécz augusztus 24. 1864.

Édes öcsém szerkesztő! Reményem nem veszed rossz néven, ha én vén invalidus létemre azon térére lépve, melyen működni a fiatalabb ivadéknak lenne feladata, tollhoz nyulok, s vidéki levelezőid számát — ha nem is állandóan, de legalább ez esetben — szaporítandó, felkérlek, légy szives becses lapod hasábjain egy vidékünk társadalmi viszonyai-iban felmerült újabb mozzanat leírására tért nyitni. *)

Kétzeri József vidéki szintársulata Gál-szécs városában egypár hónapot töltvén, ez előtt mintegy két hóval Varannó vidéki mező-városunkban telepedett le.

Tudomásunkra jutván e körülmény, aggódva néztünk a jövő elibe, mert azon esetre, ha a nevezett igazgató urnak ezen a merénylettel határos vállalkozását a várt siker nem koszorúzná, nem csak Gál-szécs vidéki barátaink által a legkedvezőbbben ajánlott szintársulat bal-sorsa felett kellett volna szívből sajnálkoznunk, hanem különösen fájt volna nekünk az, hogy a közel mult szomorú időkben annyi jó és szép tulajdonokkal bátran díszeskedhető vidékünk, — azon vidék, melynek józan gondolkodásu értelmisége minden időben, s minden körülmények közt kétségtelen tanubizonyosságát adta annak, miszerint ott, hol a közügyek, különösen pedig annyi részről fenyegetett nemzetiségünk szent ügye áldozatot kíván, hazafias tettekben magát e haza bár mely vidéke által sem engedti tul szárnyaltatni, hogy mondom e vidék jó hírében és nevében csorbát fogna szenvedni.

De hála az Isteni gondviselésnek, s a vidéki értelmiség tisztán felfogott s alkalmazott hazafias érületének, aggodalmunk mihamar megszünt; mert a nevezett szintársulat mindjárt az első előadás alkalmával a körülményekhez képest lehető legszebb pártolásban részesülvén, s miután a társulat tagjai egyenként s öszvesen hivatásuknak s feladatuknak megfelelni igyekeztek s mind az előadott darabok megválasztásánál, min a ezeknek előadásával magokat a közönség pártolására érdemeseknek tanusították, a részvét s pártfogás folytonosan felmaradt oly annyira, hogy a 20 előadásra nyitott bérlet, s időközben adott néhány jutalomjáték alkalmával a nagyobb részt mezei gazdasággal foglalkodó közönség a legstürögösebb munka idejében, dacára a gyakran előfordult rossz időnek, sokszor 1—2 mérföld távolságról is oly szép számmal látogató az előadásokat, hogy e részben semmi kívánni való nem maradt; de még azzal is jelét adá a közönség pártfogó részvételének, hogy ugy a városi mint a vidéki családok vetekedve nyiták meg a szintársulat tagjai előtt vendég szerető házaik ajtaját.

*) Igen szivesen!

Szerk.

Sajnálkoznunk egyedül a felett kellett, hogy a társulat egyik legszebb tehetségű és szorgalmú tagja Kétzeri Emilia kis-asszony, kit mint a vidéki szintársulatok egyik kitünőbb tagját bátorodom a hazai közönségnek bemutatni, gyengélkedő egészsége következtében részint a Ranki fürdőt használni, részint orvosi tanács kikérése tekintetéből Pestre utazni kénytelenítettvén, a közönség szabatos, kedves s sikerdús játékaának gyakoribb élvezetétől meg lön fosztva. — Nem lehet azonban a közönség nevében is a kis-asszonynak köszönetemet nem nyilvánítanom, azon kellemes szellemi élvezetért, melyet — tekintve gyengélkedő állapotát, a legnagyobb áldozattal előadott néhány szerepei által a közönségnek szerezni sziveskedett.

Folyó hó 23-án „Angolosan“ című 3 felvonásos vígjátékkal fejezék be előadásaik sorozatát, s Nagy-Mihály szomszéd városunkba mentek, hol tekintve Nagy-Mihály mezővárosának a Varannóhoz képest nagyobb népességét, s ugy ezen városban mint környékén lakozó értelmiség nagyobb számát, szinte nem fognak rosszabb fogadtatásban és pártolásban részesülni, mint a minőben itt Varannó részesültek.

A mi végre a pártoló közönséget illeti, nem akarván az egyesek neveinek fölemlítésével senki szerénységét megsérteni, s elégségesnek tartván általánosságban annyit megjegyezni, hogy a néző közönség legnagyobb contingensét folytonosan A. Hrabócz és Vehécz helysége szolgáltatta, azon nemes kobli családunk, ki az Isteni gondviselés által nyújtott vagyonának egy részét ily szép, nemes és hazafias czélok pártfogására áldozza, ki a nevezett szintársulatot oly kitünően felkarolta, s e téren másoknak is szép példát mutatott, ugyan azon isteni gondviselés számos évek során boldog meglegegedésben éltesse s engedje, hogy minden hazafias köz-czélok előmozdításában továbbra is közreműköd-hessék.

Mely sorok közlésére újabban is felkérvén, maradtam szerető bátyád

Füzesséry Antal.

Ujdonságok.

* Az Unghvárott építendő állandó-színház részvényeire az aláírási-ívek már szétküldettek. Ajánljuk a t. választmányi tagok buzgó figyelmébe.

* Gróf Waldstein János ur ö méltósága még mielőtt a tanácskozmány megtartatott volna — 1000 osztrák értékű forintot, s a terv elkészítése után meghatározandó mennyiségű fát ajánlott fel saját erdejéből az építeni szándékolt színházra. Commentar nélkül s csak is azért hozzuk nyilvánosságra ezen nagylelkű adományt, mert a részvényesek neveit is rendszeresen közölni fogjuk.

* Unghvárott a marha-dög miatt uom fog megtartatni a barom-vásár.

* Városunk utczái oly sötétek, hogy a járó-kelő emberek igen gyakran kellemetlen érintkezésbe is jöhetnek egymással. Nem lehetne-e legalább vásár alkalmával meggyújtatni a lámpákat?

* Unghvár vidékén augusztus hó 31-én viradóra nagy dör volt.

* A Blazseovszky családról a jó unghváriak is megemlékeztek. Egy lelkes urnő ugyan is 40 frtot gyűjtött a szerencsétlen család részére, s a „Családi Kör“ szerkesztősége utján már kézzel is juttatta. Buzgó fáradozásaiért a nemes öntudat legyen méltó jutalma!

* A bezői reformátusok ujonnan felépített templomát f. hó 28. nagy ünnepélyességgel szentelték fel. Az egyházi beszédet Makay Dániel unghvári lelkész tartotta, a könyörgést pedig Lesnyánszki György jenkei lelkész végezte. Az ünnepély után mintegy 300 terítettű fényes ebédet adott Bező helysége, melynek több előkelő s különféle vallású vendégek voltak részesei.

* A Szabó-és Philippovics dalszínmű társulata Unghvárról Munkácsra rándult át 5 előadásra, s ott oly pártolásban részesült, hogy a bereghiek még újabb 5 vagy 6 előadásra tartották meg ezen derék társulatot.

* Az agteleki-barlangot f. hó 5-én városunkból is meglátogatta egy pár egyén.

* Nagy-Mihályban Kétzeri József szintársulata működik.

* Varannó-vidékről írják nekünk: „Kassai megyés püspökünk Fábry Ignác 8 nma augusztus 22-én lépte át Hanusfalván alól Bisztránál megyénk határát, hogy hívoit a bérmálás szent malsztjában részesítse. Már reggeli 7 órakor üdvözöltük ott az agkora dacára még oly eleven és jó erőben lévő főpapot az egyház és a megye részéről, s átkisértük a jókora nagy vizen Tót-Izsepre, hol megpihenvén, másnap utját Varannók folytatta. A merre járt, mindenütt banderiummal s diadalkapukkal fogadták s Varannó kivilágítást is rendeztek tiszteletére. — Varannóról Sztropkóra utazott, onnan rövid időn haza térendő — hogy az ottani nagy templom szép műve befejezését — mi annyira szívén fekszik — szorgalmazza. — Adja az ég, hogy tervét mely — mint 8 exjától Tót-Izsepen hallani szerencsénk volt — még a csonka torony kiépítésében és a templom oldala mellett álló, s ennek nagyszerűségét mintegy árnyazó nagy harang-torony eltávolításában áll, Felső-Magyarorszáig díszére s az egyház dicsőítésére mielőbb szerencsésen bevégezhesse!“

* Ugyancsak Varannó-vidékről értesülünk, hogy ott a sok esőzés igen megrontotta a terményeket; burgonya — mely annak a vidéknek főtermesztménye — alig lesz; indája már többnyire elszáradt.

TÁRCZA.

El-eljárnak gondolatim . . .

El-eljárnak gondolatim,
Nem is tudom hova merre, —
Csak ugy sejtem hogy valami
Virág-s illat-gazdag helyre. —

El-elmennek s ha megtérnek
Megterhelve jönnek vissza,
Mint a méhe, ha a virág
Édes nedvét mind kiissza.

Megterhelve jönnek vissza
A mult idők emlékeivel.
A szív s elme a multakon
Oly szivesen időzik el . . .

Méh lett minden gondolatom
Kis parányi szorgos méhe;
Szívem a kas, — a sok mézet
Csak ugy rakják le beléje:

De mily gyakran történik, hogy
Midőn a szív nem is sejtí,

A piczi méh mézcsókájával
Fulánkját is ott felejtí. —

Z - I.

Egy rendezvous.

(Velem történt: — nem hazugság.)
(folytatása.)

II.

Másnapra viradtam, melyről szívemben mindég csak ez egy gondolat zibongott: — Ott az akáczfák hús árnyában leled föl ma este boldogságodat egy kis liba — 50,000 forintos hozományában!! — Hogy mit fog mindehhez Anti szólni azzal nem igen sokat törődtem. Majd azután valamiképp csak kibékitem: — „mit tehetek róla. ha nem téged, hanem engem szeret, stb. stb.“ Ha pedig ez sem lesz elég, ugy nem bánom, kész vagyok egy szál kardra, pisztolyra; tudom ugy is, hogy a helyszínen kibékülünk mint hogy az Pesten annyira szokásba jött, — s lesz azután dinom-dánom! Igazán megvallva gondolkodni kezdtem, hogy — hol lesz a vacsora?

Este lön, gyönyörű augusztusi holdvilágos est. Toilette-emmél hamar kész valék: ha igazán szeret ugy cziczoma nélkül is fog szeretni.

Eszembe jutott, hogy Nánási irt először nekem, s nem én neki. Ez már mégis egy kissé illedelemellenes! Hanem a magyarázattal is csakhamar kész voltam: — Nánási igen nagyon roppantul szerethet, s miután látta, hogy a csomót nem akarom ketté vágni, tehát önmaga fogott a dologhoz, irván nekem egy levelet, melynek ákom — bákóm kövér betűi mindenesetre hü tolmácsai ama érzelemnek, mely irányomban Nánási keblét dagasztja.

Kilencz óra volt.

Nem ültem fiakkerbe, ne hogy zajt üssek Nánásiék közelében. (Valami impertinens frater ismét más okot mondhat, de kegyetek el ne higyjék!) Egész auctoritással (oh mert ezzel bírok ám!) vágtam magam keresztül az utcán tolongó néptömegben s a király utcán áthaladva balra a „2 sziv-utca“-ba kanyarodtam. Hátról kerültem neki Nánásiék házának, utközben előre esetelém magamnak ama irigylendő idylli állapotot, mely bekövetkezendő lesz, midőn Nánási az én, s viszont én a Nánási, az az jobban mondva: egymás karjaiba fogunk — dölni. Leülünk a lugasba, karjaimmal átfonom Nánási karesú(?) derekát, csókot nyomok hó-vállára, ajkára . . . oh én . . . én . . . nem is tudom micsoda?! . . .

A kert előtt állottam.

Teréz-külváros tornyában éppen tizet ütött: — Nánásinak nem lesz oka késlekedésemért panaszkodni.

A hold teljes fényében mosolygott le reám. A városliget tavában lakozó békák harmonikus kuruttyolása bájangokkal tölté el a léget, melyhez ha hozzá vesszük ama gyönyörű duettet, melyet két műkedvelő macska a közeli ház tetőjén egész solemnitással megeresztett: — fogalmuk lehet, hogy mennyire megható volt már maga az est is. Egynehány denevér különös kedvét lelte abban, hogy minduntalan kalapomhoz csapott, de én semmivel sem törődtem! . . .

A kerítés egy kissé ugyan magas volt; de mit nem tesz meg az ember pénzért, és pláne 50,00 forintért. Hogy egész napon át csak az a

* Berezna vidékén a múlt napokban már jóformán havazott.

* Az unghvári kaszinó-egylet báljéve, delméből a hegyaljai szükködők felségelésére adott 100 ft. összegből, s a szerkesztőségünk útján Kaposról küldött 11 forintból, a hozzánk érkezett kimutatások szerint Tokajban 35 ft. 50 kr. Mádon 10 ft. Kak helységben 15 ft. Gesztelyen 15 ft. 50 kr. és Szerencs városában 39 forintnyi segélyzésben részesültek a legnagyobb szükségét szenvedő szegények.

* Megyénkben ez idén a dinnyetermést a sok esőzés, és hideg időjárás egészen tönkre tette.

* Szerednye vidékéről úgy értesülünk, hogy a szőlő-termés általában igen kielégítőnek mondható; ellenben

Tokaj-H egy a ljáról azt írják: hogy a gykori esőzés miatt rothadásnak iudult a szőlő.

* Pozsonyban „Pozsonyi Értesítő” czim alatt magyar lap fog megindulni.

Felhívás! Alólirott felkéri N. Szlatina helység közbirtokosait: hogy f. szeptember hó 15-én délelőtt 10 órakor a „Korona” vendéglőben — több sürgős ügyek elintézése végett megjelenni sziveskedjenek.

Unghvár szeptember 1-én 1864.

Petrovay Bogdán.

Vegyes.

— Gyógyszertárak százados ünnepe. A legelső német gyógyszertert a régi szabad birodalomban Ulmban 1364-ben állították föl. A világ legelső gyógyszerterét Almenzúr arab kalifa Bagdadban állította. E szerint 18⁶⁴/₆₅-ben nem csak a német, hanem az egész világon levő gyógyszereszek százados ünnepet ülhetnek.

— I. Napóleon egy mondata. Napóleon olaszországi hadjárata bevégezése után egy hölgy volt ebédén, ki a hőst rendkívüli magasztalásaival untatta. — „Oh hisz mi is lehetne még az ember, — kiálta lelkesülten, ha nem Bonaparte tábornok!” — „Lehet igen jó családanya,” felelt a hős.

— Sajátságos egyesítés. A párisi érsek elrendelte, hogy jövőre Páris templomaiban az öngyilkosokért és színészekért is lehessen engesztelő miséket tartani.

— Adoma a bécsi népmulatságról. Stuver tüzjátékának egyik részlete a birodalmi sást tüntette elő, kétfelől a „Február,” szóval s középen a „26,” számmal. „Mit jelent ott a középen az a 26?” kérdé egy elegansul öltözött hölgy kísérelésétől. Ez

egy darabig habozott, azután azt felelte: „Az Schmerling ur nevenapja.”

— Irtóztatóan gyanus! Schweinfurtban a következő mulatságos történetkét beszéltek. Az ottani pálya udvar rendkívül élénk volt, mert a minden oroszok csárja volt arra menendő, s néhány percze meg is szándékozott állapodni. Mint már a csár utazásainál szokás, az egész vonalon nagyszéru rendőrkészlet volt föllálítva. Schweinfurtba pedig kétszeresen, mert azt jelezték, hogy a következő személyvonaton egy lengyel orgyilkos fog megérkezni, ki már régen árnyékként kíséri a csárt. A kik a borzasztó titokba beváltak avatva, mind lázas ingerültséggel várták a történetdőköt. Végre megérkezik a rendes személyvonat. A megérkezettek között van egy ember, ruhája feltűnő, egészen lengyel kifejezés, véres szemü: no kétség kívül ez lesz a mi orgyilkosunk — az az a rendőrségé. A vonat elmegy; az orgyilkos ott marad. Mindenki elhagyja a váró termet, az orgyilkos nem; ez elmélyedve föl s alá jár. A gyanu bizonyossággá válik. A teendők körüli eljárás el van határozva. . . . Különféle fölkiáltások hallhatók: „Én megfogom!” — „Én vissza nyomom!” — „Én leszurom!” — „Én feláldozom magamat ö felségeért!” stb. A háttérben orosz rendjel int! A végzetes pillanat megérkezik. A hallgatag embert egyszerre menydörgő hang rászal fül fejedelem-gyilkoló elmélyedéséből: „Ki ön és mit akar?” Az emberiség szennye bámulva néz fel, zsebébe nyúl és előhúzza — mindenki lélegzés nélkül figyel — ut levelét, együgyü mosolylyal mondván: „En Schnakelmájér József szapanos legény vagyok Hofheimből, — s fagygyút akarok venni.” Az utlevél rendben van, a pofák megnyulnak, az orosz érdemrend eltűnik. Schnakelmájér József ur pedig megveszi a fagygyút, s mindenkinek elbeszéli, hogy csak kicsiben mult, hogy híras emberré nem lett.

— Dumas papa és — Napóleon. Dumas egyik darabjának előadását betiltották, miért ő levelet intézett Napóleon császárhoz, melyben következő érdekes pont fordul elő: „Három férfi képviseli napjainkban a francia irodalmat: Hugo Viktor, ki száműzetésbe van; Lamartine, ki tönkre van téve; és én, ki nem sokára tönkre leszek téve.” (M. S.)

Színház.

— Szombaton, augusztus 27-én Szabó József javára adatott „Tiz leány és egy férj sem,” operette, és „Egyiknek nőszülni kell,” vígj. A közkedvességű valódi művészt szünni nem akaró tapsvihar és virágbokrétákkal fogadta a közönség. A szinkör egészen megtelt.

— Augusztus 28-tól nincs előadás.

Gazdaság és üzlet.

Unghvár. Folyó hó 1-én tartott hetivásárunk igen csekély volt. Az élet ára feljebb ment. Buza köblönként 5 ft, 40 kr. 6 ft. Rozs 3 ft. 20—60 kr. Burgonya 1 ft, 40—50 kr.

Gálszécs. Folyó hó 1-ről a piaci árak hiteles kimutatása. Buza köblönként 6—6 ft. 20 kr. Rozs 3 ft. 40 kr. — Tengeri 4 ft. 60 kr. 5 ft. Árpa 3 ft. 40 kr.

Kassa. Augusztus 31-éről a piaci árak hiteles kimutatása. Buza köblönként 6—6 ft 20 kr. Rozs 3 ft. 20—60 kr. Tengeri 5—5 ft. 40 kr. Árpa 2 ft. 40—60 kr. Zab 2—2 ft. 20 kr.

Nyiregyháza. Augusztus 27-éről a piaci árak hiteles kimutatása. Buza 5 ft. Rozs 2 ft. 60 kr. Árpa 2 ft. Tengeri 4 ft. 60 kr. Zab 1 ft, 60 kr.

Munkács. Augusztus 29-ről a piaci árak hiteles kimutatása. Buza alsó auszt. mérőnkint 2 ft. 70 80 kr. Rozs 1 ft. 45—50 kr. Tengeri 2 ft. 40 kr. Zab 1 ft. 40 kr,

S. a. Ujhely. Augusztus 30-áról a piaciárak hiteles kimutatása: Buza köblönként 6 ft. 10 kr. Rozs 3 ft 20—40 kr. Tengeri 5 ft. Árpa 2 ft. 80 kr. Zab 2 ft.

Szerkesztői posta.

— Sz. E—től levelet várok.

— N. G—nak Szerencsre. Az arczkép csak írva volt a levélben. Fogadja szives üdvözlömetet.

— H. D—nek Pestre. Nem sokáig fogsz már várakozni.

— K—nak Pestre. Lapodat a posta hivatal visszaküldte, s azt írta a czimszalagra, hogy nem vagy található. Hol vagy?

— A spanyol hölgy czimű szép beszélyt közölni fogjuk, ellenben a látnok védenecze nem lapunkba való.

— B. J. utóbb beküldött költeményei gyengék.

— H. G.—nak. Köszönjük, s számolunk a szives ígéretre.

— A pusztai csárda szerzőjétől jobbakat kérünk; ez nem közölhető.

Ö. A—r, költeményeiből közölni fogunk.

— Györy, Frigyes költeménye jó. Látogatását kérjük.

— A távolból sat szerzőjének. Öntől jobbakat várunk.

szeg pénz forgott agyamban, — nem merem tagadni.

Kapaszkodni kezdtem, s egy negyedórai kínos (oh kövérség! kövérség!) fáradozás után végre valahára csakugyan benn a kertben voltam.

Hangokat hallottam.

Figyelnem kezdtem.

Közel a lugashoz szálltam le; a hangok onnan jöttek felém.

— S fogs-e engem örökre szeretni?! szólt egy férfiu hangja oly lágyan, oly olvadólag, oly egész lélekkel, hogy a bájhangú philomela hangicsálása hozzá képest bliktri.

— A sirig! . . . mindörökre! . . . válaszolt Náncsi (hangjáról mindjárt rá ösmertem) még lágyabban, még olvadóbban, míg több lélekkel, úgy hogy a philomela hangja Náncsiéhoz képest még bliktribb. —

— Nélküled meghalnék! . . .

— Nálad nélkül nem tudnék élni! Ha atyád hazajő, mindjárt nőül kérlek . . . boldogok leszünk!

Felelet: — egy hosszú . . . hosszú sóhajtság.

— Miért sóhajtasz oly nagyot, szivemnek egyetlen gyémántja?! (Jaj!)

— Mert abból semmi sem lehet . . . és zokogás hallatszott ki a lugasból. (Náncsi most bizonyosan az ifju vállára hajtá fejét.)

— Miért nem?! . . .

— Mert atyám másnak akar oda adni . . . s még erősebb zokogás kezdé fülem dobját megütögetni.

— És kihez akarnak téged öröltetni? Talán Potrohos Laczihoz, vagy Szives Antiohoz, kik mindig itt házatoknál lábatlankodnak. (Öklömet összeszo-

ritám, olyan elektrikus volt, úgy szerettem volna ezt a gézengúz ficzkót vele megösmertetni!) Nevezd meg őt nekem s én . . . szólj! szólj oh én gyönyörűséges virágszálom! . . .

— Hánzihoz, werkfűhererünkhöz.

— Ezer miljom! megölöm! . . . Náncsi egy werkfűhererhez? Náncsi? kinek szeme ragyogóbb a csillagoknál, ki karcsúbb a szélben ide — oda hajló törékeny nádszálnál, ki . . . de nem! tudod mit?!

— Szólj, beszélj édes, kedves Laczim! (Áhá! hát ezt a szép madarat is Laczinak hívják!)

— Szökjünk meg! így azután nem kényszeríthetnek Hánzihoz . . .

Náncsi rövid ideig hallgatott, mi vonakodást jelentett.

— Nos?! ha szeretsz . . . szökjünk különben a Hánzi . . .

— De mit mondanak szüleim, az emberek?! oh, oh! . . .

— Mit nekünk az emberek?! szüleidet majd megbékéltjük.

— Nem bánom! Legyen úgy, mint te akarod, (A lugasból sűrű csókszapor hallatszik; a sirás zokogás megszűnik, helyettök a csuklás foglalja el birodalmát.)

E perczen úgy éreztem, mintha hátulról valaki fojtogatni akarna. Izmos karok szoriták át torkomat; kiabálni akartam, de nem tudtam.

— Nem, fogadod el a rendezvoust? Nem szeretted Náncsi? Ez a beszűlet?! . . . Meg kell halnod! . . . — susogta összeszorított fogai közül fülembe — Anti barátom.

Ezalatt a kemény markok is engedni kezdenek s némileg szóhoz juthattam:

— Bolond fiu! ne számárokodj! Hiszen én is csak meglesni jöttem Náncsit. Valamiképp még reggel tudtam meg, hogy az a Laczi nem én vagyok. (Jó nagyot füllentettem.)

— Ugy?! . . . hát ki van a lugasban?

— Egy másik Laczi . . .

A Lugasból két alak suhant ki. Az egyik Náncsi a „2 szív utczai timár” leánya, kinek bájos, elragadó — 50,000 frintja van; a másik Potya Laczi (alig mertem szemmeimnek hinni,) az a naplopó vékony dongóju, holdvilágláló poeta, kinek megöltötták, hogy a házhoz járjon, ki Náncsit elszökteti, nőül veszi, azután ismét visszajönnek, megengesztelik a szülőket, s az 50,000 forint az övé lesz . . .

— Ne! ezt ne engedd édes Anti barátom! Lá-

tod, én nem vagyok szerelmes, de te . . .

Antinak sem kellett több; mint valami sebzett oroszlan, úgy rohant neki Potya Laczinak.

— Tolvaj, gazember! — ordítá torkaszakadtából Anti barátom.

— Potya Laczi ijedtében szólani sem tudott, s Náncsi? . . . Náncsi pedig sonica elájult. Lovagias kötelességem lett volna: — oda rohanni, őt fölemelni, ápolni; de őszintén szólva, most az egyszer megfeledkeztem a lovagiaságról, mert eszembe jutott, hogy: „a kerthez közel áll a cserző, ott pedig atyám két markos legénye alszik.” — Nem szerettem volna magamat velök érintkezésbe tenni.

(Vége köv.)

Dobrow László.

H I R D E T M É N Y E K

Vásári jelentés.

HIRSCH L. & BLAU L.
ékszer-árusok Pestről,

ajánlják jól rendezett raktárukat a legjobb ízlés után készített

arany-, ezüst- és ékszerárak
gyöngyök és órákkal.

Régi arany, ezüst, ékszer és gyöngy
a legmagasb áron vétetik meg és cseréltetik be.

Juheladási Hirdetés.

A munkácsi és szent-Miklósi uradalmak nyájából e f. év szeptember 13-án délelőtt Munkácson **358** darab anyajuh **160** darab ürü árverés útján eladandó léssen

Árverési hirdetmény.

Unghegye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel köz-
hírré tétetik mikép a magyarországi 46. számú
tjében Luley Victoria, Haraszthy An-
tálné mint végrehajtást szenvedő, továbbá
Haraszthy Mária özvegy Kasesik György-
né, Haraszthy Ferencz és Péter mint
tulajdonos társak nevére felvett ingatlan bir-
toknak Kron Chaim mint végrehajtató 120
forint és járulékaiból álló követelésének végre-
hajtás útján behajtása tekintetéből elárve-
rezési határidőül f. évi szeptember hó
15-ik és szükség esetén 897 frnyi becsáron
alul is ugyanazon évi október hó 5-dik
napjának reggeli 9 órája e megyei telek-
könyvi hivatal irodájában kitűzetett, — melyre
venni szándékozók oly kijelentéssel hivatnak
meg hogy az árverési feltevéket ezen hi-
vatalnak irodájában hivatalos órák alatt meg-
tekinthetik.

Ungvárt 1864. évi auguszt 3. tartott törvény-
szék mint telekkönyvi hatóság tanácsüléséből.

Egy magán-tanító kerestetik.
Bővebb tudósítás szereshető a „Felvi-
dék” szerkesztőségi irodájában.

Sertés eladás.

A Munkácsi és Sz. Miklósi uradalmak

Sertésnyájából

e. f. év szeptember hó 12-én

délelőtt Munkácson 400 darab, 2 és 3 éves,
a hizlalásra alkalmas

ártányok és herélt koczkák

árverés útján el fognak adatni. Ezekből kisebb
számmal is megengedtetik a vétel.

Kelt Munkácson augusztus 27. 1864.

Jószágbirtok- és Szeszgyár bérbeadás.

Gr. Schönborn beregmegyei mun-
kácsi és sz. miklósi uradalmi főtiszt-
sége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy
az azon uradalmakhoz tartozó **Gáti major-
ság és szeszgyár** együttvéve, vagy mind
a két tárgy külön írásbeli ajánlatok útján, hat
egymásután következő évekre, és pedig 1864-ik
évi október 1-től 1870-ik évi szeptem-
ber utolsó napjáig bérbe adandók. A bér-
leni szándékozók felhivatnak, miszerint írásbe-
li ajánlataikat egyik vagy másik bérleti tárgy-
ra vonatkozólag, vagy mindakettőre együtt fol-
yó évi szeptember 15-ik napja, déli 12.
órájáig a fent nevezett főtiszttséghez beküldeni
sziveskedjenek, hol a bérleti feltételek előre is
megtekinthetők.

Az ajánlatok biztosítása tekintetéből az
ajánlati levélhez a majorsági gazdaságot és a
szeszgyárt illetőleg külön-külön 500 forint
vagy mind két tárgyra nézve 1000 forint o. é.
mint bánatpénz esatlandó, vagy készpénzben,
vagy hitelpapírokban a bécsi folyó Börze fol-
lyam szerint. Ezen kívül még az ajánlattevők
vagyonai állása s fedhetlen viselete felől a bi-
zonyítványok az ajánlathoz esatlandók, s az
ajánlatban kinyilatkoztatandó, hogy a bérbe
venni szándékozó, a megállapított feltételek-
ről tudomással bír, s azok alapján tette az
ajánlatot. Továbbá az ajánlónak vezeték és
kereszt neve, valamint lakhelye az ajánlatban
világosan kiteendő, s az ajánlott évi bér betű-
vel kiirandó. Oly ajánlatok, melyek vagy a ki-
tűzött határidő lefolytával érkeznek be, vagy
mindakét bérleti tárgyra nézve 5000 forint
vagy pedig külön a majorságot illetőleg 2000,
a szeszgyárt illetőleg 3000 forintnál eseké-
lyebb évi bérösszeget tartalmaznának, tekin-
tetbe nem vétetnek. Az ajánlatok elfogadása
vagy visszautasítása feletti elhatározás, mely
legfeljebb folyó évi szeptember végeig ki-
fog adatni, az uradalmi központi Igazgatóság
részére fentartatik.

Az uradalmi főtiszttség által Munkácson
augusztus 23-án 1864.

sz. 624/564

Arverési hirdetmény.

Alulírott mint végrehajtó bírő által — ezen-
nel közzététetik miszerint a **Csornoholova-
Lyutai** utkiépítési költségeknek a kinstár
uradalmi bérlők által elmulasztott fedezése al-
kalmából — azoknál a **Turja remetei** vas-
gyár-raktárában birólag lefoglalt, s mázsánként
6 ft. — összesen 600 forintokban o. é. felbecsült
**100 mázsát tevő nyújtott vas-kész-
letnek nyilvános árverés útján leendő eladá-
sára — folyó évi szeptember hó 6-ának d.
e. órai a helyszínén T. Remete helysége-
ben — azzal tüzetnek ki — miszerint a fent
körülírt ingóság — azon időben, s helyen szük-
ség esetén becsáron alól is el fog adatni — mi-
ről a vállalkozók értesitetnek.**

Kelt Turia Remetén 1864-ik évi auguszt
hó 25-én

Dudinszky István
főszolgabíró.

BIZTOSÍTÁS!

Az első magyar

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

alólírt ügynöksége

jégkárok, tűzveszély s a szállított javak

veszélye ellen valamint az **ember életére** biztosítási bevallásokat elfogad

mindennap reggeli 8 órától délutáni 6 óráig.

Ungvár, augusztus hó 1864.

BÁNÓCZY és KOREGTKO
(Özvegyi házban.)

Közlekedési tudósítás

Alólírottnak van szerenésje a t. cz. közönség tudomására juttatni, miszerint f. hó 28-tól
kezdve a Kassai vasúti állomással Kassáról Ungvár, és Munkács közt, egy magán-
kocsi által közlekedés nyitvatott — melyen a személy és podgyász szállítás határozott áron
eszközölhető.

Menet-Rend.

Ungvárról Kassára: minden Vasárnap, Kedden és Csütörtökön reggeli 6 órakor.

Kassáról Ungvárra: Hétfőn, Szerdán és Pénteken reggeli 6 órakor.

Ungvárról Munkácsra: minden Vasárnap d. u. 1 órakor, Kedden, Szerdán reggeli 6 órakor
Csütörtökön délután 1 órakor.

Munkácsról Ungvárra: minden Hétfőn, Kedden, Szerdán és Pénteken délutáni 1 órakor.

Az Ungvári vásár alkalmával egy külön kocsit Kassáról és Munkácsról a vásárt
megelőző napon fog indulni.

Menet-Jegyzéke

Ungvártól Kassáig vagy vissza 4 fl. 50 kr. — Ungvártól Munkácsig vagy vissza 1 fl. 50 kr.

Felvételi ügynökség.

Kassán: Spielman József ur. — Kelecsenybe: a fogadóba. — Gálszecs: Ponevács J. ur
Nagy-Mihály: Brenning Ferencz ur. — Szobránczon: Tausch J. ur gyógyszerész. —
Ungvárt: Pollák Fülöp ur. — Szerednyén: az állomási fogadóban — Munkácson Tóth Kur.
Ungvár augusztus 20. 1864.

Pollák Fülöp szállító.

Hirdetés.

Berzeviczy-Tabódy Gizella és Ta-
bódy Jenő N. Szlatina (Unghegye) ha-
tárában lévő **119 holdnyi tagosított bir-
tokuk**, több rendbeli belsőséggel örök áron
eladó. Bővebb tudósítás szereshető Tabódy Je-
nőnél Budaháza u. p. N. Kapos.

Kos eladás.

Homonától egy órányira fekvő **Topolóka**
helységében Szerviczky György juhász-
tában 50 darab **hágó-kos** 2—4 évesek hely-
ben szabad kézből egyenkint is eladó.

Nyom Ungvárt Jäger K. betűivel